

KOMISJA MORSKA I RZECZNA

do żony i dzieci, i że statek to 24-o godzinna służba. To przypomnienie na tyle jest ważne, że uzmysławia, jak często o ważnych rzeczach dla pewnych dziedzin gospodarki dyskutują i ... o zgrozo, często decydują ludzie, którzy o przedmiocie dyskusji nie mają żadnego pojęcia.. Byłem ciekaw jak w dzisiejszych czasach podchodzi się w Polsce do spraw morza i korzystając z zaproszenia pojechałem wraz z innymi kapitanami , aby konferencji na morskie i rzeczne tematy się przyjrzeć i posłuchać.

W związku z 90-ą rocznicą powrotu Polski nad Bałtyk Senat RP, Liga Morska i Rieczna, Polskie Towarzystwo Historyczne i Wyższa Szkoła Administracji i Biznesu zorganizowały Konferencję pod ogólnym hasłem: **Morze Bałtyckie , rzeki – szansą rozwoju Polski**. Konferencję poprowadził senator Piotr Łukasz J. Andrzejewski, który też wygłosił pierwszy referat o historii powrotu Polski nad Bałtyk.

Niewątpliwie historia naszej morskości jest ważna i ma istotne znaczenie dla miejsca Polski na morzu dzisiaj, ale tak ja, jak i moi koledzy kapitanowie ze Stowarzyszenia Kapitanów Żeglugi Wielkiej, którzy są naturalnym i statutowym nośnikiem historii Polski Morskiej, jak i tradycji z morzem związanych, uważamy, że terażniejszość i przyszłość winna być głównym tematem naszych obrad i działań. Chcieli byśmy, aby ślad tej Konferencji był trwały i promieniował bakcyłem „M” ku decydentom, którzy wciąż zapominają o znanym powiedzeniu: „Łąd żywi, ale morze bogaci”.

Wszyscy referenci (patrz listę p/n) starali się w interesujący sposób przedstawić swoje tematy ilustrując zagadnienia na ekranie wizualnie. Z przyjemnością wysłuchaliśmy wystąpienia Pani min. Kapitana. ż.w., członka SKŻW Anny Wypych-Namietko. Z dużym zainteresowaniem zostało odebrane wystąpienie dyrektora Centralnego Muzeum Morskiego dr inż. Jerzego Litwina, który zwrócił uwagę na wielkie znaczenie powiązania historii morskości Polski z edukacją morską Polaków. Uczestnicy mogli zapoznać się nie tylko z historią Polski morskiej i rzecznej, ale i z sytuacją

aktualną na wielu polach działalności muzealnej związanej z morzem i rzekami. Wacław L. Kowalski – wiceprezes Ligi Morskiej i Riecznej, w swym wystąpieniu podkreślił m/in dużą rolę Ligi w kształtowaniu pro-morskiej postawy młodzieży, tak potrzebnej przyszłej gospodarce morskiej. Z wielką przyjemnością zebrani wysłuchali wspomnień o inż. Eugeniuszu Kwiatkowskim - patronie aktualnej konferencji i Polski Morskiej. O swoim dziadku opowiadała Pani dr Julita Macierewicz Ryś. Do dyskusji włączyli się

kapitanowie ze Stowarzyszenia Kapitanów Żeglugi Wielkiej - stowarzyszenia, które w swojej działalności statutowej ma morską propagandę i wspomaganie swoim doświadczeniem i wiedzą gospodarki morskiej w szerokim zakresie. Kapitan ż.w. Marek Marzec starał się wykazać znaczenie dla wizerunku Polski Morskiej promowania Polski poprzez udział naszych żaglowców, a w szczególności „Daru Młodzieży” (w przeszłości „Daru Pomorza), w międzynarodowych wystawach typu Expo, czy innych morskich światowych imprezach (np. Szanghaj 2010). Wychowanie młodzieży pod żaglami jest niewątpliwie najlepszą,

sprawdzonej szkołą charakterów. Kpt.ż.w. Tomasz Sobieszkański zwrócił uwagę na konieczność aktywizacji stowarzyszeń pozarządowych w dziele propagandy morskiej wśród młodzieży, która przez polskie morskie uczelnie, w naturalny sposób, jest zapleczem naszej morskiej gospodarki. Podkreślił jednocześnie olbrzymie znaczenie ogólnie pojętej Kultury Morskiej i żeglarstwa, które jest pierwszym krokiem ku morzu. Skromność czasu nie pozwoliła dyskutantom na szersze rozwinięcie swoich argumentów, były to raczej sygnały i hasła do dalszej dyskusji, ale wypowiedziane z nadzieją zauważenia problemów przez decydentów i twórców polityki morskiej. Zebrano pierwsze postulaty i sugestie dla pracy nowej Komisji. Konferencja wyszła poza zaplanowane ramy czasowe, ale mam nadzieję, że wyszło to jej tylko na korzyść.

W końcowej fazie spotkania podjęto uchwałę powołującą KOMISJĘ MORSKĄ i RZECZNĄ ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH. (tekst uchwały p/n). Przewodniczącym nowopowstałej komisji został (poprzez aklamację) wiceprezes Ligi Morskiej i Rzeczej Wacław KOWALSKI. Kończącym akcentem warszawskiego spotkania było wręczenie okolicznościowych MEDALI ZAŚLUBIN POLSKI Z MORZEM wszystkim referentom. Medale wręczał dyrektor GUM, prezes Ligi Morskiej i Rzeczej, przewodniczący Rady Stowarzyszenia Kapitanów Żeglugi Wielkiej, kpt.ż.w. Andrzej Królikowski..

Mamy nadzieję, że warszawska KONFERENCJA MORSKA jest jakimś krokiem ku określeniu polityki morskiej państwa, i że przedstawiciele nowopowstałej Komisji będą uczestnikami procesów legislacyjnych ustaw związanych z gospodarką, edukacją i kulturą morską, jako ważni konsultanci merytoryczni dla Rządu, Sejmu i Senatu..

Kpt.LOBO

MORZE BAŁTYCKIE, RZEKI – SZANSĄ ROZWOJU POLSKI**Konferencja w Senacie RP****Warszawa, 25 lutego 2010****PRZESŁANIE****„Trzymajmy się morza”**

Stanisław Staszic

Polska posiada olbrzymie, nie w pełni wykorzystane zasoby naturalne w postaci wielkich dorzeczy Wisły i Odry oraz 500 km polskiego obszaru morskiego Bałtyku, z infrastrukturą portową, stoczniową, przemysłem i przetwórstwem oraz dużymi walorami rekreacyjnymi. Polska - posiadająca bogactwo Morza Bałtyckiego, rzek, jezior oraz zasobów wód podziemnych — nie jest obecnie w stanie tego bogactwa racjonalnie wykorzystać.

Niniejsze stanowisko odzwierciedla olbrzymi niewykorzystany potencjał tkwiący w gospodarce morskiej, gospodarce wodnej, żegludze śródlądowej, energetyce wodnej, turystyce wodnej - dziedzinach, które mogą stać się bodźcem dla rozwoju gospodarczego kraju. Zwrócono też uwagę na właściwe zabezpieczenie społeczeństwa przed skutkami powodzi oraz suszy, jak również zapewnienie bezpieczeństwa morskiego.

Położenie geograficzne Polski stwarza korzystne warunki do rozwoju przez nasz kraj handlu morskiego oraz tranzytu ładunków z wykorzystaniem polskich portów i dróg śródlądowych. Rzeki będące naturalnym uzupełnieniem gospodarki morskiej stanowią razem ze strefą Morza Bałtyckiego olbrzymi potencjał ekonomiczny, przemysłowy, transportowy, turystyczny oraz kulturowy.

Udział Polski w Unii Europejskiej zobowiązuje do zachowań mających na celu zrównoważony rozwój gospodarki. Pożądane jest dostosowanie prawa polskiego do prorozwojowych przepisów prawa unijnego.

Unia Europejska postawiła na rozwój rekreacji i turystyki wodnej. Rozwój turystyki, rekreacji, sportów morskich, żeglugi jest szansą dla miejscowości i regionów nadmorskich i nadwodnych. Olbrzymią rolę w rozwoju tej gałęzi gospodarki mają społeczne władze samorządowe z miast i gmin nadmorskich oraz położonych wzdłuż rzek i nad jeziorami.

Polskie instytucje posiadają olbrzymi dorobek naukowy, techniczny, edukacyjny i mogą stać się ważnym sektorem inspirującym rozwój gospodarczy.

Proponujemy następujące kierunki działań:

1. Przeniesienie problemów gospodarki wodnej i morskiej do poziomu ważnych spraw gospodarczych i społecznych w Polsce.
 2. Sformułowanie oraz uchwalenie i wdrożenie do realizacji **Strategii Gospodarki Wodnej** na okres do 2030 roku, tworzącej warunki dla:
 - Rozbudowy zbiorników retencyjnych, mających za zadanie zatrzymać wody opadowe w kraju oraz przeciwdziałać powodziom, odbudowy i rozwoju dróg wodnych oraz infrastruktury hydrotechnicznej związanej z drogami wodnymi, w celu umożliwienia rozwoju żeglugi śródlądowej, rozwoju turystyki i rekreacji morskiej i wodnej (żeglugi turystycznej) oraz nowoczesnej infrastruktury rekreacyjno-turystycznej,
 - rozwoju energetyki wodnej w miejscach do tego celu odpowiednich — wobec posiadania około 2000 miejsc na rzekach nadających się pod budowę małych elektrowni wodnych, jak również potrzeby budowy, co najmniej jednej dużej elektrowni wodnej w dolnym biegu Wisły.
- oraz programów strategicznych:
- programu dla Wisły na okres 20 lat, zgodnie z deklaracją Ministra Środowiska podpisaną w 2000 roku w Toruniu, w celu likwidacji olbrzymich zaniedbań, zaktualizowanego Programu „Odra 2006”, przystosowany do rozwoju dróg wodnych dorzecza Odry do dróg wodnych UE programu ochrony przed powodzią, czytelny dla społeczeństwa i władz samorządowych.
 - programu zabezpieczenia w wodę gospodarki żywnościowej oraz sanitacji wsi.

Należy wziąć pod uwagę, że Polska posiada około 3800 km dróg wodnych. Przez Polskę przebiegają międzynarodowe drogi wodne E-30, E-40 i E-70. Jest możliwe połączenie Odry z Dunajem przy pomocy kanału oraz uczynienia z Bugu drogi wodnej w kierunku do Morza Czarnego, połączenia dróg wodnych Warmii i Mazur przez Kanał Mazurski z Morzem Bałtyckim. Trudno się zgodzić ze stanem, gdy całe wybrzeże wschodnie Morza Bałtyckiego jest odcięte od tego Morza przez blokadę Cieśniny Piławskiej.

Upadek żeglugi śródlądowej w Polsce uważany jest przez społeczność nadrzeczną oraz kraje sąsiednie za ewenement na skalę europejską. Wszystkie kraje europejskie posiadające rzeki, rozwijają tę formę ekonomicznego transportu oraz turystyki i rekreacji.

3. Należy opracować i wdrożyć **Program Rozwoju Gospodarki Morskiej**, powiązany ściśle z sektorami gospodarki wodnej (żegluga śródlądowa, ochroną przeciwpowodziową, sanitacją, turystyką), sektorami energetycznymi, stoczniowymi, rybołówstwem, szkolnictwem. Program powinien przywrócić konkurencyjność polskiej gospodarki morskiej.

Program powinien obejmować w szczególności zagadnienia:

- troski o to, aby polskie porty nie zostały wyizolowane z Transeuropejskich Sieci Transportowych i stanowiły naturalny ciąg ładunkowy w liniach północ-południe;
- konkurencyjność portów morskich wymaga zapewnienia bezpiecznego dostępu do nich od strony morza i ich powiązanie z istotnymi ośrodkami gospodarczymi kraju oraz państw sąsiednich, nie posiadających dostępu do morza (autostrady, linie kolejowe, drogi wodne)
- dostosowania do standardów europejskich przepisów i procedur wpływających na konkurencyjność polskich portów i żeglugi, w tym przepisów podatkowych, systemu gwarancji i procedur obsługi w portach,
- zapewnienia pełnej suwerenności nad Pomorzem Wschodnim poprzez zapewnienie swobodnej żeglugi portowi w Elblągu oraz zapewnienia dostępu do portów Pomorza Zachodniego statkom o dużej wyporności,
- podjęcia polityki zmierzającej do ochrony polskiego przemysłu stoczniowego i rybołówstwa morskiego,
- troski o aktywny udział naszych portów w budowie bezpieczeństwa energetycznego kraju, przez budowę magazynów dla gazu skroplonego i ropy naftowej, a także budowę w naszych stocznich nowoczesnych statków do przewozu gazu i ropy.

Polska powinna nadążać za wyzwaniem dotyczącym bezpieczeństwa morskiego i ochrony transportu morskiego. Wiąże się to z rozwojem systemów zarządzania bezpieczeństwem na morzu. Jest to kierunek przyszłościowy, w którym Polska ma swój wkład, koncepcje i rozwiązania techniczne.

Należy wziąć pod uwagę, że **dobrobyt Europy jest nierozdzielnie związany z morzem**. Przy obecnie posiadanym przez Polskę dostępie do morza, potrzebach i potencjale - morze dla Polski również powinno być postrzegane w tych kategoriach.

4. Strategia Gospodarki Wodnej oraz Program Rozwoju Gospodarki Morskiej powinny zawierać rozwiązania organizacyjne przy pomocy których poszczególne sektory morskie i wodne przyczynią się do zapewnienia Polsce rozwoju gospodarczego.

W celu realizacji Strategii Gospodarki Wodnej oraz Programu Rozwoju Gospodarki Morskiej należy opracować program modyfikacji przepisów prawa, które hamują lub blokują rozwój poszczególnych sektorów gospodarki wodnej, morskiej.

Należy przygotować projekty stosownych ustaw, które przyczynią się do wzrostu konkurencyjności sektorów morskiego i wodnego oraz poprawią zarządzanie i administrowanie sprawami morza, wodami płynącymi, drogami wodnymi, infrastrukturą hydrotechniczną, umożliwią rozwój floty pływającej, budowę centrów logistycznych i zaadaptowanie innowacyjnych technologii,

Programy rozwoju gospodarki morskiej oraz sektorów gospodarki wodnej powinny obejmować

zasady finansowania (obowiązki państwa i samorządów, udział instytucji i środków prywatnych oraz funduszy UE).

W celu uporządkowania organizacji i zarządzania sektorami wodnymi i morskimi **należy utworzyć jeden resort p.n. Ministerstwo Gospodarki Wodnej i Morskiej.**

5. Należy jasno określić perspektywy rozwojowe, przed którymi stoi Marynarka Wojenna RP.

6. Kultura i tradycje morskie, rzeczne, zabytki techniki morskiej, śródlądowej, hydrotechnicznej, powinny znaleźć należną im opiekę zarówno u władz państwowych jak i samorządowych. **Polska powinna chronić dziedzictwo kulturowe i techniczne ludzi morza i śródlądzia.**

W celu wychowania społeczeństwa polskiego w duchu szacunku do dokonań naszych Rodaków w zakresie gospodarki morskiej, marynarki wojennej, budownictwa hydrotechnicznego, techniki okrętowej, kultury morskiej i rzecznej (żeglugowej), niezbędne jest wprowadzenie władze państwowe i samorządowe przepisów chroniących zabytki architektury i techniki morskiej, hydrotechnicznej, stoczniowej i żeglugowej oraz stanowisk archeologicznych (w tym podwodnych) przed dewastacją! zawłaszczeniem.

Należy podjąć starania o tworzenie muzeów historyczno-technicznych i o większą pomoc finansową dla istniejących już instytucji. Zaangażowanie instytucji państwowych i samorządowych powinno uwzględniać wsparcie placówek muzealnych w zakresie pozyskiwania przedmiotów zabytkowych od syndyków i zarządców likwidowanych firm oraz większą pomoc finansową w celu zakupu i konserwacji przedmiotów zabytkowych.

Przyszłość Polski wymaga nie tylko tworzenia muzeów sztuki współczesnej oraz muzeów historycznych, ale i muzeów historyczno-technicznych (muzeów techniki, komunikacji i wojskowości itd.) inspirujących młodzież do studiów na uczelniach technicznych i morskich.

Zaangażowania wymaga dokumentowanie i upowszechnianie dorobku polskiej nauki, techniki i literatury związanej z morzem, włączając w to digitalizację zbiorów bibliotecznych.

Rok 2010 - dziewięćdziesięciolecie odzyskania przez Polskę dostępu do Bałtyku, został ustanowiony Światowym Rokiem Turystyki Wodnej oraz Rokiem Marynarza.

W roku 2010, gdy gospodarka morska i gospodarka rzeczna w Polsce są w potrzebie, należy podjąć zbiorowy społeczny wysiłek organizacyjny i przywrócić należne miejsce tym sektorom gospodarki.

Oczekiwania są jednoznaczne.

Należy odrobić wieloletnie zaniechania oraz rozpocząć rozwój morskich i rzecznych sektorów gospodarki Polskiej, mających szansę stać się „kołami napędowymi” gospodarki w Bodowie nowoczesnej gospodarki, jak to było w okresie II Rzeczypospolitej Polskiej.

Polska powinna się szczycić gospodarką morską i rzeczną.

ORG.

.....

90-LECIE POWROTU POLSKI NAD BAŁTYK

PROGRAM KONFERENCJI

25 lutego 2010

godz. 10.00 - Rejestracja gości

godz. 10.30 - Otwarcie konferencji - Bogdan Borusewicz, marszałek Senatu RP - Prowadzenie obrad - senator Piotr Łukasz J. Andrzejewski

godz. 10.40 - *Powrót Polski nad Bałtyk*
senator Piotr Łukasz J. Andrzejewski

godz. 11.00 - *Polityka morska w okresie II Rzeczypospolitej i PRL*

prof. Marian Marek Drozdowski, Polskie Towarzystwo Historyczne

godz. 11.20 - *Gospodarka morska, oczekiwania i potrzeby*
prof. Jerzy Hajduk, Akademia Morska w Szczecinie

godz. 11.40 - *Dziedzictwo morskie i rzeczne w Polsce*
dr Jerzy Litwin, Centralne Muzeum Morskie w Gdańsku

godz. 12.00 - *Gospodarka wodna zapleczem gospodarki morskiej* prof.
Wojciech Majewski, IBW-PAN-Gdańsk

godz. 12.20 - *Liga Morska i Rieczna - 90-letni sojusznik gospodarki morskiej* mgr Wacław L.
Kowalski, Liga Morska i Rieczna

godz. 12.40 — *Żegluga śródlądowa — szansę rozwoju*
dr Krzysztof Woś, Urząd Żeglugi Śródlądowej w Szczecinie

godz. 13.00 — *Gospodarka morska w Polsce na tle Unii Europejskiej*
dr Dominik Rozkrut, Główny Urząd Statystyczny - WUS w Szczecinie

godz. 13.20 - Przerwa na kawę

godz. 13.50 -Dyskusja

godz. 15.50 - Podsumowanie i zakończenie konferencji - senator Piotr Łukasz J. Andrzejewski

Konferencja w Senacie RP

Warszawa, 25 lutego 2010

UCHWAŁA

Sygnatariusze Porozumienia „Wisła - Odra - Bałtyk”, członkowie Ligi Morskiej i Riecznej oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych zgromadzeni w Senacie RP w dniu 25 lutego 2010,

w nawiązaniu do uchwały Sejmu Ustawodawczego z 10 lutego 1920 w sprawie powołania komisji ds. morskich,

celem wypracowania wspólnego stanowiska adresowanego do władz stanowiących i wykonawczych szczebla regionalnego i krajowego oraz instytucji europejskich,

postanawiają a powołać pozarządową grupę konsultacyjną:

KOMISJĘ MORSKĄ I RZECZNĄ

organizacji pozarządowych,

której zadaniem będzie przedstawianie i konsultowanie planów strategicznych i operacyjnych oraz formułowanie wniosków dla legislacji w sprawach morza, wód śródlądowych oraz polityki i gospodarki morskiej i wodnej.

ORG.